

ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА РОБІТНИКІВ
МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

MARINE TRANSPORT WORKERS'
TRADE UNION OF UKRAINE

№ 01 - 064

від

30.04.2025 р.

**Віце-прем'єр-міністру з відновлення України –
Міністру розвитку громад та територій
України Олексію КУЛЕБІ**

**В.о. Голови Державної служби морського і
внутрішнього водного транспорту та
судноплавства України
Миколі КРАВЧУКУ**

копія: Т.В.О. генерального директора
ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство»
Олегу МУДРАЧЕНКУ

*Щодо кваліфікаційних документів
членів екіпажів суден внутрішнього плавання*

Шановні панове!

Професійна спілка робітників морського транспорту України (далі – **ПРМТУ**), що об'єднує 80 000 працівників морського транспорту України, 50 000 з яких є моряками, та є єдиною морською профспілкою в Україні, афілійованою Міжнародною федерацією транспортників (ITF), членською організацією Європейської федерації транспортників (ETF), **звертається до Вас з проханням оперативного сприяння у вирішенні ситуації, що склалася з видачею, обміном та поновленням кваліфікаційних документів членів екіпажів суден внутрішнього плавання, зокрема тих, які працюють на річці Дунай.**

Відповідно до статті 4 Директиви (ЄС) 2017/2397 Європейського Парламенту та Ради від 12.12.2017 «Про визнання професійних кваліфікацій у внутрішньому судноплавстві та про скасування директив Ради 91/672/ЄЕС та 96/50/ЄС» (далі — **Директива**), держави-члени повинні забезпечити, щоб члени палубних команд, які здійснюють плавання внутрішніми водними шляхами Союзу, мали при собі або кваліфікаційні посвідчення Союзу для члена палубної команди, видані відповідно до статті 11 цієї Директиви, або посвідчення, визнані відповідно до статті 10(2) чи (3) Директиви.

З метою імплементації положень означеної Директиви наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 29.03.2024 № 265 було затверджено «Положення про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажів суден внутрішнього плавання» (далі — **Положення**), та визнано таким, що втратив чинність, наказ Міністерства інфраструктури України від 07.10.2014 № 490 «Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчення судноводія торговельного судна, яке допущено до плавання судноплавними річковими внутрішніми водними шляхами».

+380482 42 99 01
+380482 42 99 02

65062, м.Одеса,
Аркадійське плато, 5-Б,
приміщення 1

mtwtu.org.ua
office@mtwtu.org.ua

IBAN UA 51 300614 0000026003500315201
у АТ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК"
код ЄДРПОУ 02659447

Наразі маємо ситуацію коли попереднє Положення втратило чинність, а чинне Положення поки не може бути реалізоване з низки причин.

Так, згідно з пунктом 1 розділу V Положення, для здійснення Адміністрацією судноплавства повноважень і виконання функцій відповідно до Положення, Адміністрацією судноплавства з числа її посадових осіб утворюється Державна кваліфікаційна комісія (далі — ДКК). Втім, **ДКК на цей час досі не сформована, що унеможлиблює виконання покладених на неї функцій (включаючи забезпечення видачі/обміну Адміністрацією судноплавства кваліфікаційних документів).**

Так само гостро стоїть питання видачі членам екіпажу судна внутрішнього плавання **послужних книжок**, як персонального документа, до якого заносяться відомості про трудову діяльність, про стаж плавання та здійснені рейси. Без зафіксованого належним чином стажу плавання унеможлиблюється проведення оцінювання професійної компетенції членів екіпажів та подальше отримання кваліфікаційних документів. Тож наразі маємо термінову необхідність забезпечення можливості підтвердження стажу та практики роботи таких моряків.

Наступне питання — **забезпечення проведення процедури оцінювання ДКК професійної компетенції членів екіпажів**, включаючи комп'ютерний та практичний іспит на тренажерному обладнанні (або судні), для яких з боку Мінрозвитку мають бути визначені технічні та функціональні вимоги. Так само з боку Мінрозвитку мають бути встановлені вимоги до освітніх програм підготовки в навчально-тренажерних закладах (далі — **НТЗ**) у галузі внутрішнього судноплавства, які мають відповідати стандартам CESNI ES-QIN, а самі освітні програми підготовки за поданням НТЗ підлягають відповідному схваленню Адміністрацією судноплавства. Далі — включення Адміністрацією судноплавства НТЗ та закладів освіти, які впровадили та підтримують сертифіковану систему стандартів якості, до відповідного переліку.

Необхідне й запровадження функціонування Реєстру кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажу українських суден внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв).

Розділ X Положення передбачає обмін кваліфікаційних документів, виданих до набрання ним чинності. З огляду на все раніше зазначене, — моряки наразі позбавлені можливості здійснити такий обмін, так само як і отримати послужну книжку, оскільки в т.ч. відсутні умови для отримання ними документів, які б засвідчують кваліфікацію на право зайняття посади члена палубної команди на судні внутрішнього плавання.

ПРМТУ провела опитування понад 113 судноводіїв суден внутрішнього плавання, що працюють в т.ч. в ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство», де діє наша первинна профспілкова організація. Наразі у 23 судноводіїв уже закінчився термін дії кваліфікаційних документів, ще у 15 — закінчиться найближчим часом. Члени екіпажів суден внутрішнього плавання, починаючи з травня 2024 року, фактично позбавлені можливості отримати, поновити чи обміняти свої кваліфікаційні документи. **Ця ситуація призводить до порушень прав наших співчан.**

Окреме питання — це **визнання державами ЄС виданих Україною посвідчень та послужних книжок моряків**, які працюють на плавзасобах, що експлуатуються на їх внутрішніх водних шляхах (зокрема на річці Дунай). А це, у відповідності до Директиви, подальше проходження на рівні Комісії оцінки системи сертифікації щоб визначити, чи підпадає видання Україною посвідчень, послужних книжок під дію вимог, ідентичних вимогам, викладеним у Директиві. Та ухвалення відповідного імплементаційного акту.

Вищеперелічені та інші супутні питання потребують ґрунтовного дослідження та розгляду, комплексного вирішення.

Зважаючи на значні обсяги та складність процесів, паралельно з запровадженням процедури видачі кваліфікаційних документів моряків у відповідності з Директивою (зادля забезпечення безперешкодної роботи наших моряків на внутрішніх водних шляхах ЄС),

зважаючи на нагальну необхідність оперативного врегулювання критичності ситуації з обміном кваліфікаційних документів моряків, отриманих до набрання чинності Постановою, **ПРОПОНУЄТЬСЯ** паралельно розглянути можливість продовження терміну їх дії та можливості використання (включаючи за необхідності видачу судновласником службової книжки члена екіпажу річкового судна) до моменту забезпечення можливості їх обміну через ДКК у відповідності до Директиви у встановленому Постановою порядку. Або ж розглянути інші можливі альтернативні варіанти, які б забезпечили нашим морякам тут і зараз можливість продовжити працювати на річці Дунай.

Також варто відзначити, що збільшення обсягів вантажообігу через р. Дунай є завданням та очікуваним результатом досягнення окремої стратегічної цілі Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої постановою КМУ від 27.12.2024 № 1550 — “Відновлення та розвиток конкурентоспроможної та ефективної транспортної системи, її інтеграції до транс’європейської транспортної мережі відповідно до політики та стандартів ЄС”. А для її досягнення вкрай важливо вирішити підняті в означеному зверненні питання. В іншому випадку — Україна навпаки просто втратить свої позиції на річці Дунай.

Зі свого ж боку, повідомляємо про готовність ПРМТУ надати всю можливу підтримку та сприяння, в т.ч. але не виключно шляхом участі в обговоренні та визначенні шляхів вирішення ситуації, здійсненні аналізу та експертизи напрацьованих варіантів рішень, сприянні в їх реалізації тощо.

**З повагою,
Голова**

Олег ГРИГОРЮК